

مرور جامعه شناختی سبک پوشش بانوان در ایران و تحلیل عوامل موثر بر آن

مریم نارگونی

کارشناس مردم شناسی و طراح لباس، خانه مد مریم نارگون

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۰۶/۲۰

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۱۵

چکیده

مسئله پوشش در جامعه‌ی امروز، علاوه بر اینکه یک ضرورت اصلی و طبیعی محسوب می‌شود، از منظر "اجتماعی و فرهنگی" نیز بسیار حائز اهمیت بوده و کارکردها و معانی مختلفی را به نمایش می‌گذارد. مطالعه‌ی سبک‌های رایج پوشش بانوان در جامعه، شناخت لازم درخصوص فرهنگ فعلی، و تحولات و تغییرات احتمالی را میسر می‌سازد، و می‌تواند نقاط قوت و ضعف فرهنگی را به تصویر بکشد، از این‌رو این پژوهش با هدف «مرور جامعه‌شناختی سبک پوشش بانوان در ایران و تحلیل عوامل موثر بر آن» و با روش توصیفی-تحلیلی انجام شده‌است. بررسی‌های انجام‌شده نشان داد که ۱. امروزه معنا و مفهوم سبک پوشش نزد بانوان تغییر کرده و سبک پوشش برای نمایش سبک‌زندگی، سبک‌های زیبایی‌شناختی، پایگاه طبقاتی-اقتصادی، هویت‌یابی و نوع‌عقیده (یا حداقل نشان دادن وابستگی خود به یک قشر و طبقه‌ی اجتماعی خاص و هویت‌یابی کاذب و نمایش نقش و نوع فرهنگ) استفاده می‌شود. ۲. با توجه به تحولات دهه‌های اخیر در سبک پوشش بانوان، عواملی همچون «فرهنگ اسلامی، ویژگی‌های سبک‌زندگی مدرن، مصرف-گرایی و مدگرایی، مدرنیته، رسانه‌ها به‌خصوص رسانه‌های اجتماعی نوین و ساختارهای فرهنگی-اجتماعی مانند مقایسه‌های اجتماعی» بیشترین نقش را در تغییرات نوع پوشش و رواج انواع سبک‌های پوشش در جامعه داشته‌اند. بنابراین، با توجه به فرهنگ جامعه ایرانی که فرهنگی دینی و اسلامی است، برخی از سبک‌های رایج پوشش در جامعه در تعارض با آن قرار دارد و نیاز است که مدل‌های بومی‌شده‌ی ایرانی-اسلامی بیشتر مورد توجه طراحان لباس قرار گیرد و سعی شود، سبک‌هایی از پوشش در جامعه رواج داده شود که علاوه بر سازگاری با سبک زندگی مدرن، به ارزش‌ها و هنجارهای اسلامی-ایرانی نیز پایبند باشد.

واژگان کلیدی: سبک پوشش، فرهنگ اسلامی، سبک زندگی مدرن، هویت، رسانه، مدگرایی